

BLIJVEND MOOI

**MARK
SMIT**
KUNSTHANDEL
schilderijen 19e en 20e eeuw

BLIJVEND MOOI

VERKOOPTENTONSTELLING 2017

ZATERDAG 18 FEBRUARI

T/M ZONDAG 5 MAART

**OPENINGSTIJDEN TIJDENS
TENTONSTELLING**

Dinsdag t/m zondag

van 11-17 uur

(gesloten op maandagen)

**OPENINGSTIJDEN BUITEN
TENTONSTELLING**

Woensdag t/m zaterdag

van 11-17 uur

en op afspraak.

INFORMATIE EN PRIJZEN:

MR MARK SMIT

Gecertificeerd Registratortaxateur

Lid Federatie TMV

+31 (0)529 - 469 280

info@marksmmit.nl

ANNA SMIT-LOOR

+31 (0)529 - 469 280

asmit@marksmmit.nl

MARK SMIT KUNSTHANDEL B.V.

Markt 5 | 7731 DB Ommen

T +31 (0)529 - 469 280

F +31 (0)529 - 469 282

WWW.MARKSMIT.NL

KWALITEIT BLIJFT BOEIEN

Al van jongs af aan ben ik geïnteresseerd in kunst. Nadat ik als jurist afstudeerde op het onderwerp *Aansprakelijkheid bij kunstaankopen*, ben ik in 2002 een eigen kunsthandel gestart in het voormalige gemeentehuis van Ommen aan rivier de Vecht. Samen met mijn vrouw Anna behoren wij nog steeds tot de jongere generatie in de kunstwereld.

Vanaf het begin hebben we ons gericht op kwaliteit. De inkoop doen wij samen met onze adviseur Arie Bakker, zelf een groot verzamelaar van Haagse School schilders. Wij selecteren schilderijen die uitblinken in het oeuvre van de kunstenaar en gegarandeerd origineel zijn. Ook doen wij kunsthistorisch onderzoek en laten de werken door gespecialiseerde vakmensen in optimale conditie brengen.

In ons vijftienjarig bestaan hebben wij een diverse klantenkring opgebouwd van beginnende kopers tot verzamelaars in zowel binnen- als buitenland. We hebben goed contact met musea en geven werken in bruikleen voor

tentoonstellingen. Vijf schilderijen uit onze collectie zijn afgelopen jaar aangekocht door musea, waaronder museum MORE in Gorssel en het Stedelijk Museum in Gouda.

Wij hechten veel waarde aan deskundig advies en persoonlijk contact met onze relaties. In de kunsthandel staan wij u graag te woord, met het geven van meer informatie en antwoorden op al uw vragen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u op een ongedwongen manier en in alle rust kunt rondkijken. Desgewenst worden de aankopen bij u thuisbezorgd en hangen we de werken voor u op.

Het thema van deze tentoonstelling is *Blijvend Mooi*. Het hele jaar zoeken wij naar pareltjes in de schilderkunst; werken die blijven boeien en waar we helemaal achter staan. Een mooi voorbeeld daarvan is het bloemstilleven van Jan Sluijters, een eenvoudig onderwerp dat is neergezet met prachtige expressieve kleuren. Geschilderd op bescheiden formaat, maar van grote subtiele schoonheid.

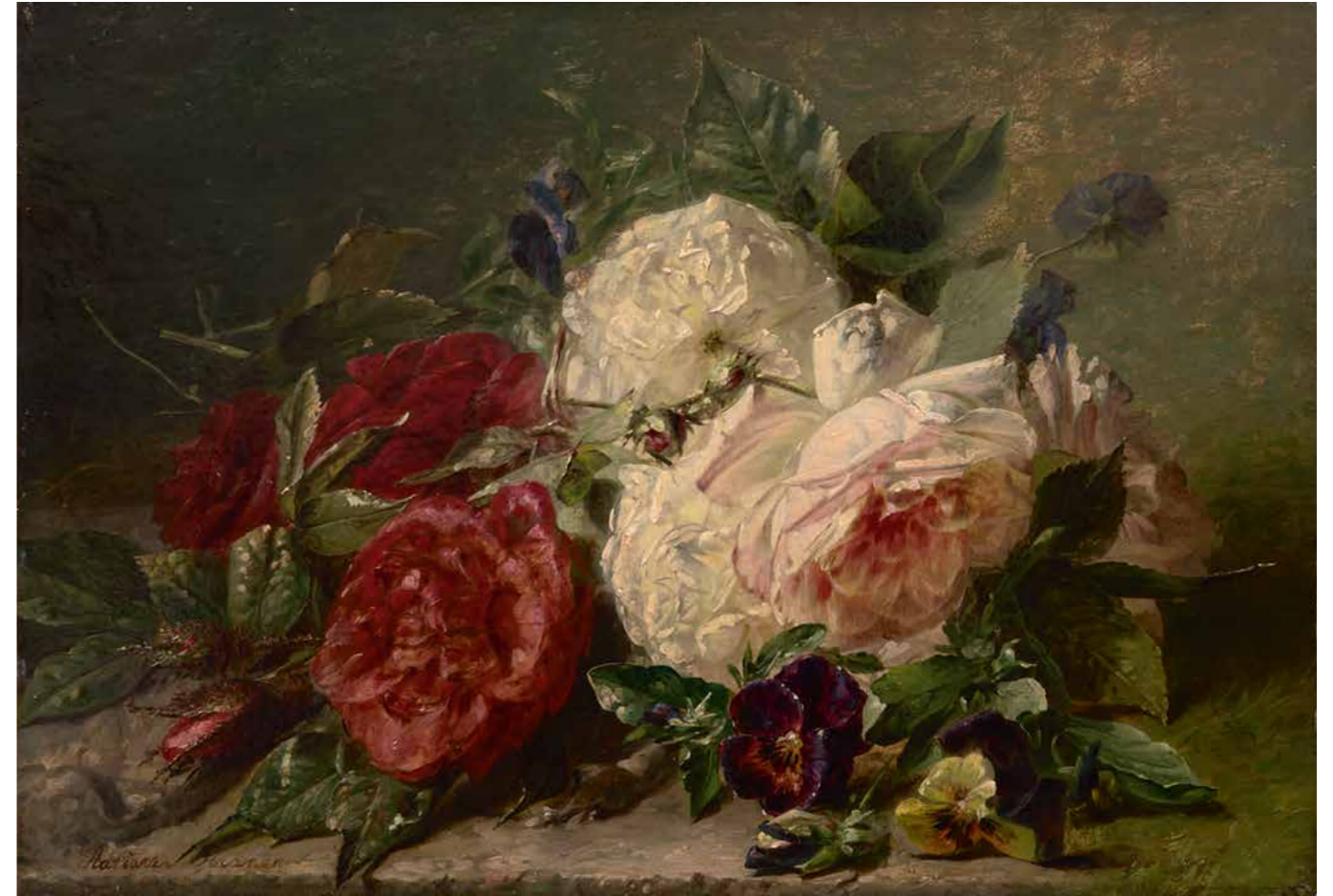
Graag attendeer ik u erop dat slechts een deel van onze collectie in de catalogus is opgenomen. In de kunsthandel en op www.marksmid.nl kunt u het volledige aanbod bekijken.

Wij hopen u te zien in Ommen!

Mark Smit

ROMANTIEK

Adriana Johanna Haanen 1814 - 1895
Stilleven met rozen en viooltjes

Olie op paneel 26 x 37,5 cm
Gesigneerd linksonder

Johannes Franciscus Spohler 1853 - 1894
Hollands stadsgezicht

Olie op paneel 20.3 x 15.8 cm
Gesigneerd linksonder

Wouterus Verschuur 1812 - 1874
Stalinterieur met wit paard

Olie op paneel 19.6 x 28 cm
Gesigneerd linksonder

Everardus Mirani 1810 - 1881
Winters bosgezicht met houtspokkelaars

Olie op paneel 42.5 x 54 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '52

Cornelis Springer 1817 - 1891
Bedrijvigheid op de Havendijk te Enkhuizen

Aquarel 29.4 x 40.1 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1865
Annotatie verso: 'Zicht op de Havendijk te Enkhuizen C. Springer'.

Andreas Schelfhout 1787 - 1870
Schaatsers op het ijs bij een toren

Olie op koper 6 x 9.5 cm
Gesigneerd linksonder

Andreas Schelfhout 1787 - 1870
Panoramisch rivierlandschap

Olie op koper 6 x 9.5 cm
Gesigneerd en gedateerd 1845 verso

Andreas Schelfhout 1787 - 1870
Schepen op een kalme zee

Olie op koper 6 x 9.5 cm
Gesigneerd en gedateerd 1849 verso

ALLE AFBEELDINGEN OP WARE GROOTTE

Andreas Schelfhout 1787 - 1870
Winterlandschap met schaatsers en houtspokkelaars

Olie op paneel 6 x 9.5 cm
Gesigneerd en gedateerd 1849 verso

Otto Eerelman 1839 - 1926
In de serre

Aquareel 53.3 x 35.3 cm
Gesigneerd rechtsonder en te dateren
omstreeks 1874

Literatuur: H.J. Kraaij, *Otto Eerelman 1839-1926 Groninger kunstenaar*, Schiedam 2012, afbeelding pag. 57, cat. nr. 61.

Otto Eerelman 1839 - 1926
Sint Bernardshond

Olie op paneel 16.5 x 24 cm
Gesigneerd rechtsonder met initialen

Pieter Lodewijk Francisco Kluysers 1816 - 1900
Winters landschap met bevroren vennetje

Olie op paneel 20.5 x 28.5 cm
Gesigneerd linksonder

Abraham Hulk 1813 - 1897
Afgemeerde zeilschepen

Olie op paneel 16 x 25 cm
Gesigneerd linksonder

Otto Eerelman 1839 - 1926
Sint Bernard puppies

Olie op doek 38 x 46 cm
Gesigneerd rechtsonder

Margaretha Roosenboom 1843 - 1896
Pioenrozen in een glazen vaas

Olie op doek 73.7 x 45 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '91

HAAGSE SCHOOL

Jan Willem van Borselen 1825 - 1892
Hollands polderlandschap met vaart en bomen

Olie op doek 65 x 105 cm
Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Koning Willem III; part. coll., Nederland.

Literatuur: T. de Liefde-van Brakel, *Jan Willem van Borselen Schilder van het Hollandse polderlandschap - Wind en Wilgen*, Alkmaar 2002, afbeelding nr. 92, pag. 84.

Tentoonstelling: Woerden, Stadmuseum, *Gras en Wolken*, 2 mrt.-2 jun. 1996; Woerden, Stadmuseum, *J.W. van Borselen, Wind en Wilgen*, 16 mrt.-16 jun. 2002.

Louis Apol 1850 - 1936

Vaart bij ondergaande zon in besneeuwd landschap

Olie op paneel 26.5 x 35 cm
Gesigneerd linksonder

Herkomst: Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: E. Geudeker en R.J. te Rijdt,
Meesterwerken van de Haagse School
- Collectie A.H. Bakker, Zwolle 2015,
afbeelding pag. 11, cat. nr. 2.

Hendrik Johannes Weissenbruch 1824 - 1903

Poldervaart met man in een roeiboot

Aquarel en gouache 23 x 34 cm
Gesigneerd linksonder

Jacob Maris 1837 - 1899
Schelpenvisser in de branding

Olie op doek 35 x 50 cm
Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Kunsthandel E.J. van Wisselingh, Amsterdam;
Kunsthandel Frans Buffa & Zonen, Amsterdam.

Tentoonstelling: Amsterdam, Arti et Amicitiae,
Eere-Tentoonstelling Jacob Maris, dec. 1899.

Johannes Bosboom 1817 - 1891
De Grote Kerk in Hattem

Olie op paneel 44 x 36 cm
Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Kunsthandel P.A. Scheen, Den Haag.

Literatuur: P.A. Scheen, *Lexicon Nederlandse
Beeldende Kunstenaars 1750-1880*, Den Haag
1981, afbeelding nr. 401.

Tentoonstelling: Den Haag, Kunsthandel P.A.
Scheen, *Zomertentoonstelling Haagse School*,
1971, nr. 8.

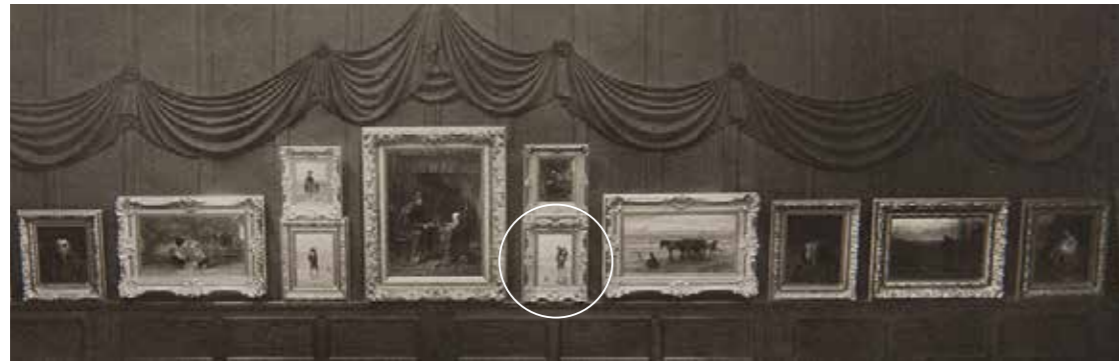
AAN ZEE

Jozef Israëls is een van de belangrijkste kunstenaars van de Haagse School. Hij wordt geboren in Groningen in een joods gezin. Zijn ouders zien aanvankelijk een carrière als rabbijn voor hem, maar op jonge leeftijd wordt duidelijk dat zijn talenten in de kunst liggen. Al vanaf zijn achtste jaar volgt hij teken- en schilderlessen aan de Minerva Academie in zijn geboortestad. Op zijn achttiende gaat hij naar Amsterdam waar hij les krijgt van Jan Adam Kruseman en Jan Willem Pieneman. In Parijs bekwaamt hij zich verder op de vermaarde École des beaux-arts. Hij ontmoet er onder meer Jongkind en schilders van de Barbizon. Israëls is reislustig, meerdere malen maakt hij lange reizen door Duitsland, Italië en Spanje. De indrukken van deze reizen verwerkt hij in diverse schilderijen en tekeningen.

De verhuizing in 1871 naar Den Haag is veelbetekenend geweest voor Israëls. Hij raakt er nauw bevriend met Hendrik Willem Mesdag. Samen behoren zij tot de belangrijkste vertegenwoordigers van de Haagse School.

Jozef Israëls is vooral bekend om zijn ingetogen, sfeervolle voorstellingen van het vissersleven aan de Noordzeekust. Ook deze aquarel *Pootje baden* is daar een treffend voorbeeld van. Het is een sereen en vredig tafereel. Een eenvoudig geklede jongen staat tot zijn enkels in het water. De peuter op zijn rug houdt het touwtje vast van het speelgoedbootje dat voor hen in de zee dobbert en waarna ze beide gebiologeerd kijken. De blauwachtige pasteltinten van zee en lucht vloeien fraai in elkaar over.

Al tijdens zijn leven is de nestor van de Haagse School een zeer gewaardeerd kunstenaar. Zijn werk bevindt zich in talrijke museale collecties in binnen- en buitenland.

Tentoonstelling French Gallery, Londen

Jozef Israëls 1824 - 1911

Pootje baden

Aquarel 47 x 30 cm
Gesigneerd rechtsonder en te dateren
omstreeks 1886-1890

Herkomst: French Gallery, Londen, 1912;
Coll. Kunsthandel R. Polak, Den Haag.

Literatuur: Tent. cat. *Pictures by Jozef Israëls*, French Gallery, Londen 1912, cat. nr. 18 (als *Young navigators*); H. Janssen e.a., *De Haagse School*, Zwolle 1997, afbeelding pag. 41; D. Dekkers, *Jozef Israëls 1824-1911*, Zwolle 1999, afbeelding pag. 325, cat. nr. 93.

Tentoonstelling: Londen, French Gallery, *Pictures by Jozef Israëls*, mei-jul. 1912; Kunsthal Rotterdam, *De Haagse School. Een groots overzicht*, 11 okt. 1997-18 jan. 1998; Groningen, Groninger Museum, *Jozef Israëls, Meester van het Sentiment*, 19 dec. 1999-5 mrt. 2000.

Paul Joseph Constantin Gabriël 1828 - 1903
Een molen aan een poldervaart bij Abcoude

Olie op doek 65 x 102 cm
Gesigneerd rechtsonder

Gerhard Arij Ludwig 'Morgenstjerne' Munthe 1875 - 1927
Schelpenvisser in de branding

Olie op doek 102 x 88 cm
Gesigneerd links onder en gedateerd 1911

Franz Deutmann 1867 - 1915
Meisje met een pop

Olie op doek 32.5 x 25 cm
Gesigneerd rechtsonder

AFBEELDING OP WARE GROOTTE

Johannes Evert Hendrik Akkeringa 1861 - 1942
Spelen in de duinen

Olie op paneel 7.3 x 12.2 cm
Gesigneerd rechtsonder

BLOEMENPRACHT

Jan Voerman sr is het tiende kind uit een groot boerengezin. Zijn artistieke talenten worden al op jonge leeftijd ontdekt en op zijn twaalfde krijgt hij teken- en schilderles. Na zijn opleiding aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam woont hij een tijdje in het atelier van Jozef Israëls. Tijdens deze Amsterdamse periode maakt hij al veelvuldig uitstapjes naar zijn geboorteplaats Kampen en Hattem. Hij schildert er landschappen, in de stijl van de Haagse School.

Na zijn huwelijk met Anna Verkade - de zus van zijn goede vriend en collega Jan Verkade - verhuist het pasgetrouwe stel in 1889 naar Hattem. Het dorp aan de IJssel is in die tijd een geliefde buitenplaats voor kunstenaars. Vanuit zijn woning kijkt Voerman uit over de uiterwaarden van de IJssel. Deze landelijkheid is een immense inspiratiebron voor hem. Hij neemt dan afstand van het impressionisme. Zijn kleurgebruik wordt helderder, zijn vormtaal eenvoudiger.

Het is ook in deze periode dat Voerman zich toelegt op het aquarelleren van bloemen. Hij heeft een voorliefde voor bepaalde violen, de Oost-Indische kers en - zijn all time favorite - de roos La France. Voerman drapeert de bloemen in een vaas, op een schaal of - en dat zien we vaker - in de blauwe gemberpot van de hiernaast getoonde aquarel. Het heldere oranje van de bloemen contrasteert mooi met het blauw van de pot. Het is niet duidelijk waar de pot op staat, wel is een stemmige weerspiegeling zichtbaar. Deze blauwe gemberpot duikt overigens later ook op in het werk van zijn zoon Jan Voerman jr.

Vanaf 1902 legt Voerman zich toe op het schilderen van IJssellandschappen en wordt hij de 'IJsselschilder' genoemd. Zijn leven lang blijft hij in Hattem wonen. In dit stadje is ook het Jan Voerman Museum gevestigd, dat naast een collectie Voerman ook werken heeft van zijn zoon.

Jan Voerman sr 1857 - 1941

Oost-Indische kers in
een blauwe gemberpot

Aquarel 28.5 x 20.8 cm
Gesigneerd rechtsonder met initialen

Herkomst: Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: E. Geudeker en R.J. te Rijdt,
*Meesterwerken van de Haagse School - Collectie A.H.
Bakker*, Zwolle 2015, afbeelding pag. 185, cat. nr. 92.

Tentoonstelling: Kampen, Stedelijk Museum,
Jan Voerman sr., 27 jan.-8 jul. 2007.

Willem Roelofs 1822 - 1897

Polderlandschap met twee molens

Aquarel 19.5 x 33.5 cm

Gesigneerd linksonder en te dateren omstreeks 1886

Herkomst: Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: E. Geudeker en R.J. te Rijdt, *Meesterwerken uit de Haagse School - Collectie A.H. Bakker*, Zwolle 2015, afbeelding pag. 159, cat. nr. 79.

Gerhard Arij Ludwig 'Morgenstjerne' Munthe 1875 - 1927

Garnalenvisser in de branding

Olie op doek 51 x 67 cm

Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1913

Willem de Zwart 1862 - 1931
Polderlandschap met koeien

Olie op paneel 14.7 x 23.1 cm
Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Coll. A.H. Bakker, Den Haag.

Literatuur: E. Geudeker en R.J. te Rijdt, *Meesterwerken van de Haagse School - Collectie A.H. Bakker*, Zwolle 2015, afbeelding pag. 233, cat. nr. 119.

Tentoonstelling: Rijswijk, Museum Rijswijk, *Rondom de Haagse School*, 2 jun.-26 aug. 2001.

Simon Willem Maris 1873 - 1935
Bloemen plukken in de duinen van Zandvoort

Olie op doek 47 x 61 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '15
Annotatie rechtsonder: 'Zandvoort'.

IMPRESSIONISME

Willem Bastiaan Tholen 1860 - 1931
De zandplek in de Scheveningse
Boschjes

Olie op doek 85 x 110 cm
Gesigneerd linksonder en te dateren
omstreeks 1890

Herkomst: Kunst en Antiekveiling Paul Brandt,
Amsterdam, 16 dec. 1952, lot 113; Kunsthandel
D. Sala en Zonen, Den Haag.

Voor meer informatie: kijk op
www.marksmid.nl/uitgelicht

Johan Barthold Jongkind 1819 - 1891
Schaatsvertier bij Overschie

Olie op doek 35 x 46.5 cm
Gesigneerd linksonder en gedateerd 1864

Herkomst: Veiling Parijs, Hôtel Drouot, 11 mrt. 1901; Galerie Charpentier, Parijs, 1958; part. coll. Frankrijk.

Literatuur: A. Stein, *Jongkind-Peintures*, Parijs 2003, afbeelding pag. 158, cat. nr. 319.

Lizzy Ansingh 1875 - 1959
Piepje

Olie op paneel 51 x 39.5 cm
Gesigneerd linksonder

Herkomst: Coll. Stichting 'Een Leven Lang Spelen'.

Literatuur: E. Dieltjes e.a.: *Lizzy Ansingh (1875-1959) De poppenschilderijen van een Amsterdamse Joffer*, Warnsveld 2005, afbeelding pag. 64, nr. 46 en op de cover.

Tentoonstelling: Historisch Museum, Arnhem, *Juweeltjes van een Joffer. De Poppenschilderijen van Lizzy Ansingh (1875-1959)*, 2 sep. 2005-15 jan. 2006.

Isaac Israels 1865 - 1934
Vrouw met sigaret

Olie op doek 36.5 x 28.5 cm
Gesigneerd linksonder

Floris Arntzenius 1864 - 1925
Bedrijvigheid aan de Haringkade te Scheveningen

Aquarel en gouache 39.3 x 59 cm
Gesigneerd rechtsonder

Literatuur: T. de Liefde-van Brakel, *Schilderen en wonen op Scheveningen in de Belle Epoque*, Scheveningen 2008, afbeelding pag. 58.

Tentoonstelling: Scheveningen, Muzee Scheveningen, *Schilderen en wonen op Scheveningen in de Belle Epoque*, 4 jul.-28 sep. 2008.

August Willem van Voorden 1881 - 1921
Op een terras aan het water

Olie op doek 48 x 64.5 cm
Gesigneerd linksonder

Salomon Garf 1879 - 1943
Vrouw voor de spiegel

Pastel 52.5 x 40.5 cm
Gesigneerd rechtsonder

DE PAARDENSCHILDER

Jan Hoyneck van Papendrecht is zijn leven lang gefascineerd geweest door de pracht en praal van het militaire leven van weleer; historische en heroïsche legertaferelen van helden in kleurrijke uniformen. Daarbij specialiseert Hoyneck van Papendrecht zich vooral in het afbeelden van paarden. Hij kan met recht een paardenschilder worden genoemd.

Altijd onberispelijk gekleed, een aristocratisch voorkomen én voorzien van een markante snor: Hoyneck van Papendrecht heeft zelf ook wel iets weg van een militair. In de verschillende ateliers die hij heeft gehad, omringt hij zich door militaire attributen.

Ondanks allerlei nieuwe ontwikkelingen in de kunst, blijft Hoyneck van Papendrecht trouw aan zijn natuurgetrouwe, realistische stijl. Hij is een scherp observator en als een soort chroniqueur tekent en schildert hij wat hij ziet: waarheidsgetrouw en gedetailleerd. Het hier getoonde schilderij is daar een goed voorbeeld van. Het vertelt het verhaal van de nationale trekpaardententoonstelling op 4 september 1923 op het Malieveld in Den Haag, ter gelegenheid van het 25-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina.

Op de achtergrond zijn drie monumentale panden aan de Prinsessegracht te herkennen. Links loopt een vrouw in Zeeuws-Vlaamse klederdracht. Op de achtergrond wapperen Nederlandse vlaggen afgewisseld door oranje wimpels. We zien een deel dat zich afspeelt achter de coulissen van de show: trekpaarden in de wacht, met links een paard dat onder begeleiding van een paardenknecht uit draaft. De feestelijkheden duurden een week, van de verjaardag van Koningin Wilhelmina op 31 augustus tot 6 september, de dag van haar inhuldiging in 1898.

Hoyneck van Papendrecht is zeer koningsgezind. Hij heeft goede banden met het koningshuis. Koningin Wilhelmina geeft hem meerdere opdrachten. Veel van deze werken zijn nog steeds in het bezit van de Oranjes, bijvoorbeeld de prachtige aquarel van de inhuldiging van koningin Wilhelmina in de Nieuwe Kerk in Amsterdam in 1898.

Jan Hoyneck van Papendrecht 1858 - 1933

De nationale trekpaardententoonstelling
op het Malieveld, Den Haag

Olie op doek 65 x 80 cm
Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Havezate Huize de Kamp, Nede.

Tentoonstelling: Kortenhoef, Stichting Kunst
aan de Dijk, *Man en Paard*, 29 mei-20 jun.
2010.

Het betreft de nationale trekpaarden-
tentoonstelling op 4 september 1923 op het
Malieveld te 's-Gravenhage ter gelegenheid
van het 25-jarig regeringsjubileum van
Koningin Wilhelmina.

Gerard Johan Staller 1880 - 1956
De boekenmarkt op het Waterlooplein in Amsterdam

Aquarel 17 x 23.5 cm
Gesigneerd rechtsonder

Hessel de Boer 1921 - 2003
Liggend naakt

Olie op doek 30.5 x 51 cm
Gesigneerd rechtsboven

Pieter de Regt 1877 - 1960
Vrouw van de schilder lezend in een tuin

Olie op paneel 18.5 x 42 cm
Gesigneerd rechtsonder

Ben Vieggers 1886 - 1947
Strandvertier

Olie op doek 41.4 x 41 cm
Gesigneerd rechtsonder

KLASSIEK MODERN

Willem Vaarzon Morel 1868 - 1955

Op de markt in Middelburg tijdens een zonnige dag

Olie op doek 53 x 67 cm
Gesigneerd rechtsboven

Jaap Weijand 1886 - 1960
Zonnig luministisch landschap met boerderij

Olie op paneel 20.8 x 29 cm
Gesigneerd linksonder en te dateren omstreeks 1909

Leo Gestel 1881 - 1941
Zittende vrouw in kimono

Aquarel, gouache en krijt 26 x 20 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '08

INTENSE KLEUREN

Voor Jan Sluijters is het vak van kunstenaar niets anders dan een roeping. De vooruitstrevende en zeer productieve kunstenaar - er zijn meer dan drieduizend werken aan hem toegeschreven - wordt samen met Piet Mondriaan en Leo Gestel gezien als de pionier van het Nederlands modernisme.

Als Sluijters op 25-jarige leeftijd de prestigieuze Prix de Rome wint, gaat hij op studiereis naar Italië en Spanje om daar de kunst van klassieken te bestuderen. Ter plekke maakt hij tientallen tekeningen. Hij doet op die reis ook Parijs aan. Sluijters is gefascineerd door het kunstklimaat in Parijs aan het begin van de twintigste eeuw. Parijs, de zinderende stad waar je als kunstenaar moet zijn. Dáár gebeurt het. Sluijters dompelt zich onder in het Parijse culturele leven en als een spons zuigt hij alle vernieuwingen op die er op dat moment gaande zijn in de Franse lichtstad. Hij ziet er werk van onder meer Van Gogh, Cézanne, Gauguin en ontmoet er een aantal beroemde fauvisten. Vooral de fauvistische landschappen van André Derain en Maurice de Vlaminck maken veel indruk op Sluijters en beïnvloeden zijn stijl. Met name zijn kleurgebruik wordt uitbundig en temperamentvol.

Het gevolg is wel dat hij zijn reisstipendium moet inleveren. Nederland is dan nog niet rijp voor de expressieve kleuren van Sluijters. Noodgedwongen keert hij terug naar Nederland. Hij blijft zijn leven lang experimenteren met stijl en kleur, al blijft hij wel trouw aan het realisme.

Het intense schilderijtje *Stilleven met rozen en korenbloemen* - te dateren omstreeks 1909 - is ontstaan na zijn allesbepalende verblijf in Parijs. De sprankelende kleuren - kijk bijvoorbeeld naar het paarsblauw van de korenbloemen of het glanzende roze van de vaas - versterken elkaar.

Jan Sluijters 1881 - 1957

Stilleven met rozen en
korenbloemen

Olie op doek 20.7 x 16.5 cm
Gesigneerd linksboven en te dateren
omstreeks 1909

Herkomst: Coll. J.F.S. Esser, Amsterdam.

Literatuur: D. Colen en J. de Raad, *Jan Sluijters, schilder met verve*, Zwolle 1999, afbeelding pag. 120, cat.nr. 133 pag. 194.

Tentoonstelling: Amsterdam, Stedelijk Museum, *Moderne Kunstkring, Internationale tentoonstelling van moderne kunst*, 6 okt.-5 nov. 1911, nr. 132; Amsterdam, Larensche Kunsthandel, *Jan Sluijters*, 2 feb.-29 feb. 1916, nr. 15; Amsterdam, Maatschappij voor Beeldende Kunst, *Schilderijen en Teekeningen van Jan Sluijters*, apr.-mei 1919, nr. 18.

AFBEELDING OP WARE GROOTTE

Jo Koster van Hattem 1868 - 1944

Staphorster geveltje met Oost-Indische kers en druivenranken

Aquarel, gouache, potlood en inkt 28 x 22 cm
 Gesigneerd rechtsboven en gedateerd 1904
 Annotatie rechtsboven: 'Staphorst'.

Antoon van Welie 1866 - 1956

Tonny (Jkvr. Antonia J.M. Courbois)

Olie op doek 43 x 30 cm
 Gesigneerd linksonder en gedateerd 1908

Literatuur: K. van Lieverloo en P. Roelofs, *Antoon van Welie (1866-1956) De laatste decadente schilder*, Zwolle 2007, afbeelding pag. 128, cat. nr. 146.

Tentoonstelling: Den Haag, Museum Mesdag, *Antoon van Welie*, 21 jun.-7 sep. 2003; Nijmegen, Museum Het Valkhof, *Antoon van Welie (1866-1956) De laatste decadente schilder*, 13 apr.-12 aug. 2007.

Bijzonderheid: In originele handgestoken Jugendstil lijst.

Leo Gestel 1881 - 1941

Ontmoeting in de stad

Aquarel, gouache en krijt 39.2 x 27.2 cm
 Gesigneerd linksonder en gedateerd 1914
 Annotatie linksonder: 'A son ami Villalonga Mai 1914'

Leo Gestel 1881 - 1941

Het land van Montfoort

Olie op doek 51 x 85.5 cm
 Gesigneerd linksonder en gedateerd '09
 Annotatie verso op spieraam: 'Leo Gestel,
 Het land van Montfoort, Esser'.

Herkomst: Coll. Dr J.F.S. Esser, Amsterdam.

Literatuur: M. Jonkman en J. de Raad, *Mondriaan Breitner Sluifjters e.a. De onstuitbare verzamelaar J.F.S. Esser*, Laren 2006, afbeelding pag. 108.

Tentoonstelling: Woerden, Stedsmuseum, *Jeugd vrienden Leo Gestel-Cornelis Vreedenburgh*, 2 jul. 2016-15 jan. 2017.

OP HET LAND

Harmen Meurs is vooral bekend als schilder en tekenaar van stillevens, landschappen en van figuren uit het boerenleven. Hij groeit op in een welgesteld gezin in Wageningen, waar hij alle ruimte krijgt zich artistiek te ontplooiën. Zijn vader is handelaar in tapijten en meubelen. De jonge Harmen is graag in de werkplaats van zijn vader waar hij op kleine paneeltjes schilderijtjes maakt. Dit doet hij zeer verdienstelijk; het levert hem de bijnaam 'De kleine Rembrandt' op.

Na zijn opleiding aan de Rijksschool voor Kunstnijverheid en de Rijksacademie, beide in Amsterdam, sluit Meurs zich in 1918 aan bij De Onafhankelijken, de kunstenaarsvereniging die zich aanvankelijk verzet tegen de gevestigde kunst en zich inzet voor expressieve vrijheid van eenieder. Ze oogsten waardering met tentoonstellingen van buitenlandse kunstenaars als Matisse, Picasso en Chagal. De sociaal bewogen Meurs is een actief lid - en voorzitter - van de vereniging. Vooral in de jaren twintig en dertig is Meurs een populair kunstenaar. Hij heeft tientallen exposities, ook in het buitenland.

Het hier getoonde schilderij van een groep arbeiders op het land schildert Meurs in 1916, een periode waarin hij veel naar Frankrijk reist. Er spreekt een sociale bewogenheid uit, die hij ook zag bij bewonderde voorbeelden als Jean François Millet en Vincent van Gogh. Zes taaie boeren en boerinnen rooien met de hand aardappels tegen de achtergrond van een licht glooiend landschap. De staande man steekt een pijpje op, met verwondering aangestaard door de vrouw. De anderen krommen zich over hun werk, een kromheid die zich blijvend in het lichaam van de staande man en vrouw lijkt te hebben genesteld. Werken van Meurs zijn vertegenwoordigd in onder andere het Rijksmuseum en het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem.

Harmen Meurs 1891 - 1964

Aardappelrooiers

Olie op doek 115.5 x 154 cm

Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 3.1916

Annotatie verso: 'Aardappelrooiers'.

Jemmy van Hoboken 1900 - 1962
Zeeuws meisje

Aquarel, inkt en potlood 28.5 x 19.4 cm
Gesigneerd rechtsonder met initialen

Dit werk is afgebeeld op een
ansichtkaart uitgegeven door de
Nederlandse Bond tot Kinder-
bescherming, december 1937.

Gerard Victor Alphons Röling 1904 - 1981
Stilleven met fruit

Olie op doek 32.5 x 38.5 cm
Gesigneerd linksboven met initialen en gedateerd '46

Herkomst: Grand Central
Art Galleries, New York.

Dirk Smorenberg 1883 - 1960
Waterlelies op een plas

Olie op doek 54 x 43 cm
Gesigneerd rechtsonder en te dateren omstreeks 1923

In originele door de schilder zelf ontworpen en gemaakte lijst.

Nico Jungmann 1872 - 1935
Twee kinderen in de haven van Marken

Gemengde techniek op papier op paneel 86 x 55 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1926

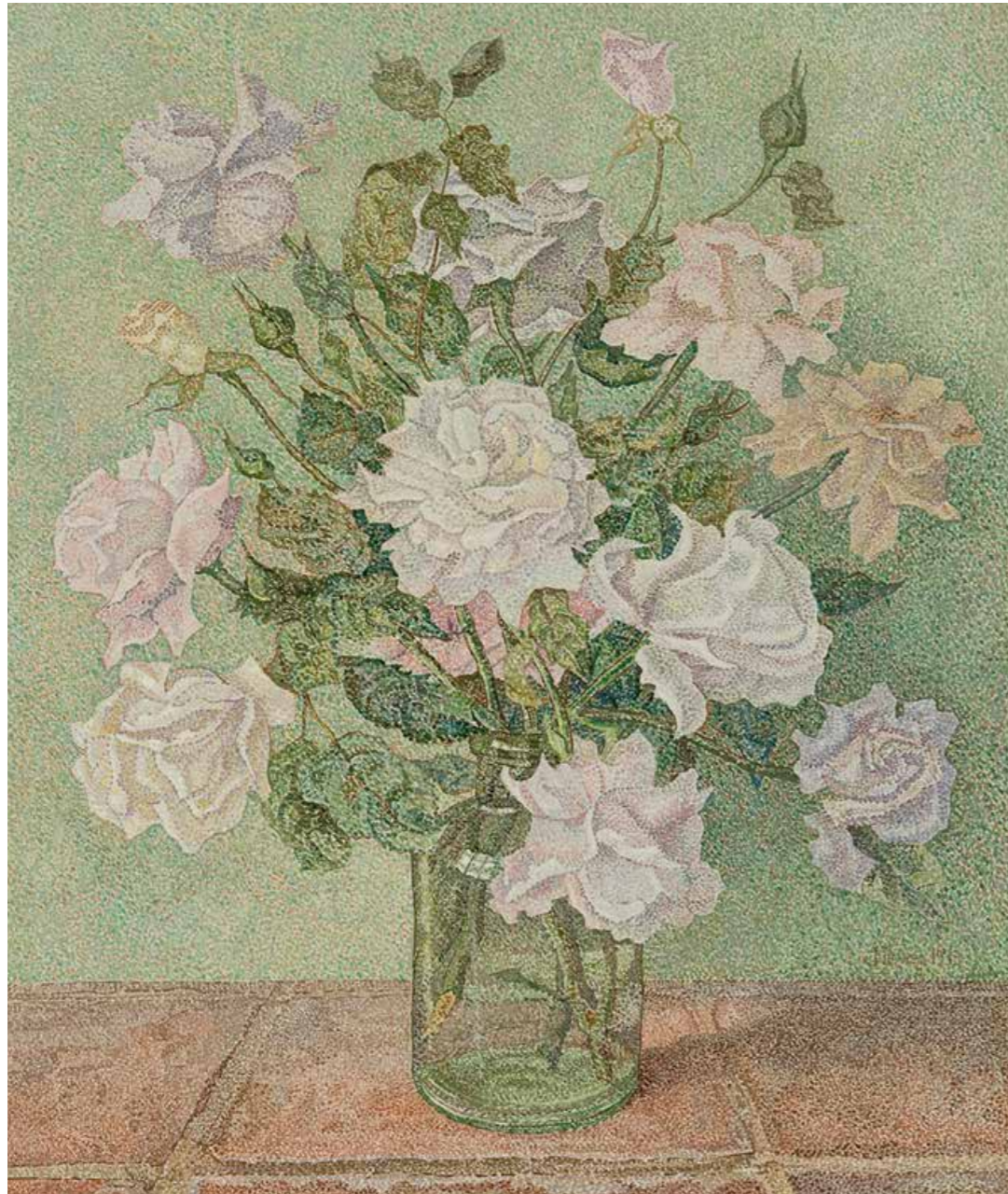
Jan Adam Zandleven 1868 - 1923
Oranje afrikaantjes in een gemberpot

Olie op doek op schildersboard 44 x 35 cm
Gesigneerd linksonder en gedateerd 1912

Oscar Bluhm 1867 - 1912
Modieuze vrouw in Purkersdorf stoel ontworpen
door Koloman Moser (1868-1918)

Aquarel, pastel en potlood 41 x 30 cm
Gesigneerd linksboven en gedateerd 1907

Jaap Nieweg 1877 - 1955
Witte rozen in een glazen vaasje

Olie op doek 65 x 54.5 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1933

Harm Kamerlingh Onnes 1893 - 1985
Winter in Delft

Olie op doek op schildersboard 27.2 x 37.3 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '46
Annotatie verso: 'Kamerlingh Onnes Jan. 1946 Delft'.

Leo Gestel 1881 - 1941
Boerenleven

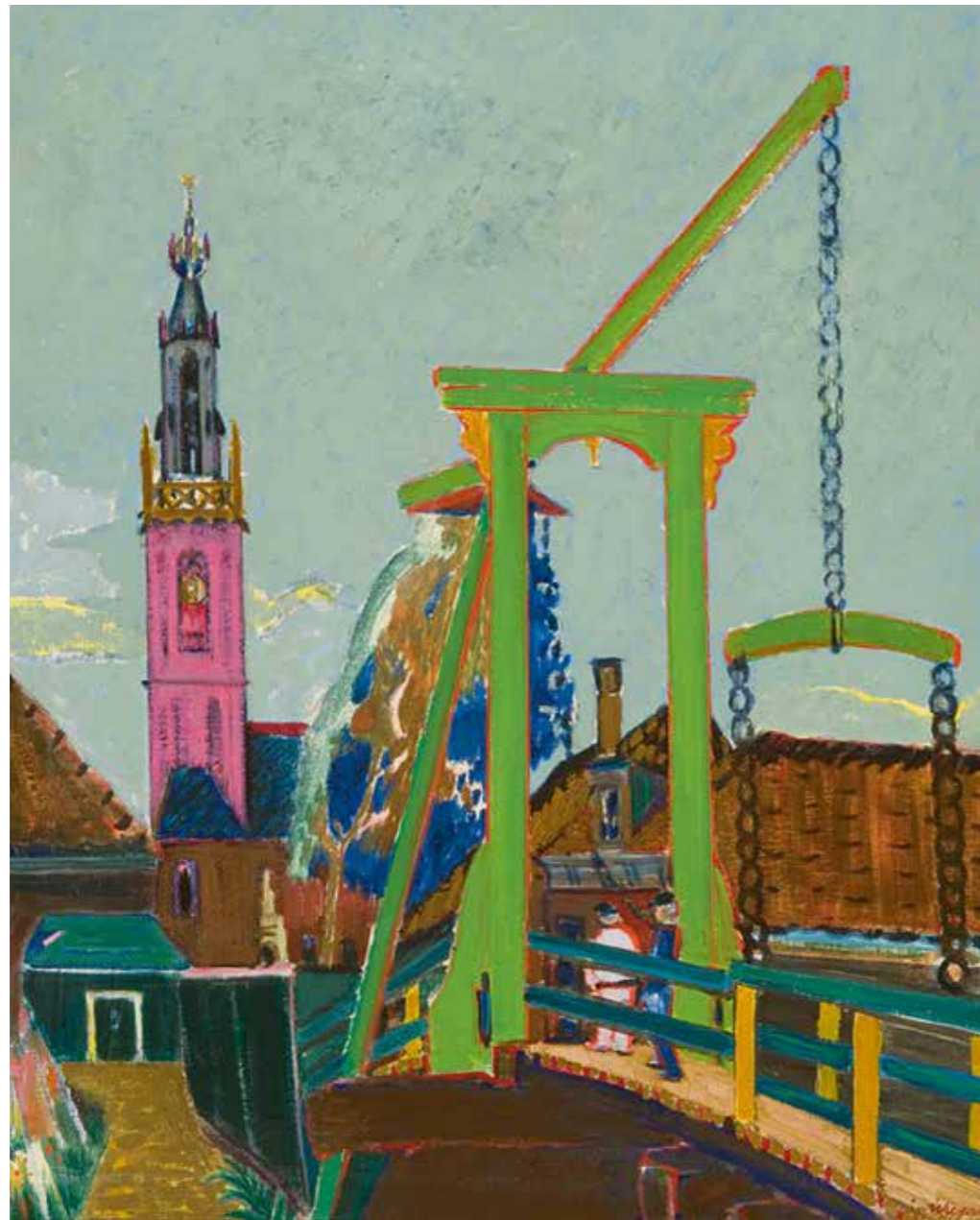
Gemengde techniek op papier 35 x 43.3 cm
Gesigneerd rechtsboven en gedateerd '28

Harrie Kuyten 1883 - 1952
Gezicht op het Damrak

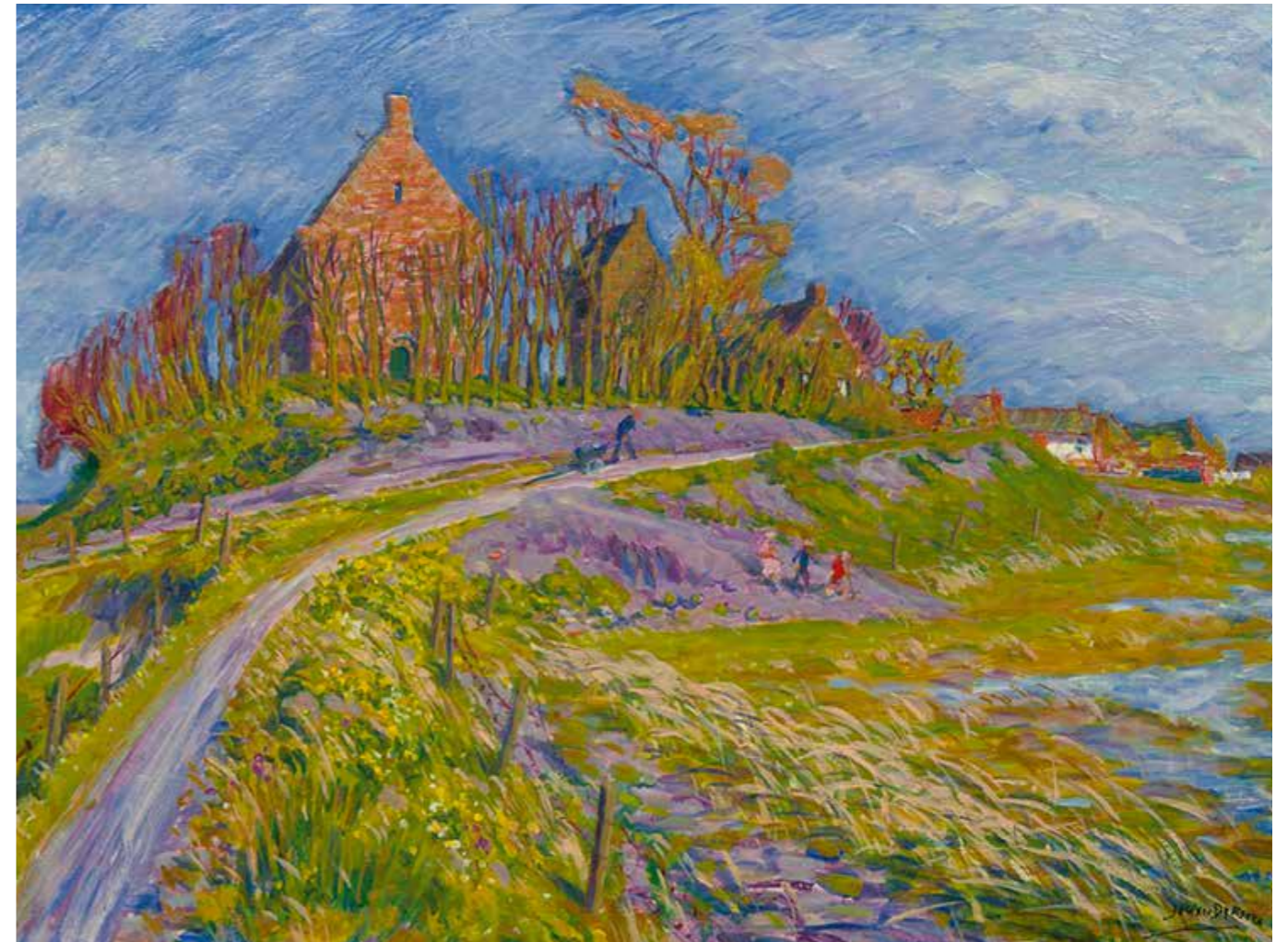
Olie op doek 81 x 100 cm
Gesigneerd rechtsonder
Annotatie verso op het spieraam:
'Damrak Harrie Kuyten'.

Herkomst: Coll. Arnout Colnot, Bergen.

Jan Wiegers 1893 - 1959
 Figuren op de Kwakelbrug met zicht
 op de Speeltoren te Edam

Olie op doek 81 x 65 cm
 Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '51
 Annotatie verso: 'Jan Wiegers Edam 1951'.

Johan Dijkstra 1896 - 1978
 Gezicht op wierdedorp Ezinge

Olie op doek 60 x 80 cm
 Gesigneerd rechtsonder

Herkomst: Part. coll. Nederland.

Tentoonstelling: Groninger Museum,
*De Ploeg - variaties in kleur, verf en
 vorm*, 20 jun.-6 sep. 1998.

Jan Altink 1885 - 1971
Rode molen aan een sloot
Aquarel en potlood 20 x 15.5 cm
Gesigneerd linksonder met initialen

Jan Altink 1885 - 1971
De rode weg
Aquarel en potlood 20.7 x 17 cm
Gesigneerd rechtsonder met initialen

Johan Dijkstra 1896 - 1978
Zomers gezicht op de Antumerweg bij Garnwerd
Olie op doek 60 x 80 cm
Gesigneerd rechtsonder

Jannes de Vries 1901 - 1986
Landweg met boerderij en hooiwagen

Olie op doek 60 x 80 cm
Gesigneerd linksonder en gedateerd '84

Koos van Bruggen 1914 - 1979
Zeilschepen in afvaarthaven Zoutkamp

Gouache 48.7 x 65.5 cm
Annotatie verso: 'Deze schepen in Zoutkamp (1959)
opgedragen aan Nethy Groeneveld v Bruggen (1965)'.
'

Ben Walrecht 1911 - 1980
Gezicht op het Schuitendiep te Groningen

Olie op doek 57 x 96.5 cm
Gesigneerd rechtsonder

Henk Helmantel geb. 1945
Appels

Olie op masonite 32 x 40.5 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1986
Annotatie verso: 'H.F.N. Helmantel 4 nov. 1986'.

Arie Zwart 1903 - 1981

Zomers boeket

Olie op doek 60 x 70 cm
Gesigneerd linksonder

Jan Rijlaarsdam 1911 - 2007

Aan de bar

Aquarel, gouache en krijt 32.5 x 23 cm
Gesigneerd rechtsonder

MODERN

Corneille 1922 -2010

De langzame dans van de zomer

Olie op doek 89.5 x 90 cm

Gesigneerd linksonder en gedateerd '66

Annotatie verso: 'La sarabande de l'été Corneille '66'.

Voor meer informatie: kijk op
www.marksmid.nl/uitgelicht

Eugène Brands 1913 -2002

Open venster

Gouache 55 x 44 cm

Gesigneerd linksonder en gedateerd '68

Annotatie verso: 'Brands "open venster" 10.4 1968-2'.

Willem Hussem 1900 - 1974

Abstracte compositie

Olie op doek 65 x 134.5 cm

Gesigneerd rechtsonder met initialen en gedateerd '71

Frieda Hunziker 1908 - 1966

Compositie

Olie op doek 75 x 99 cm

Gesigneerd verso op spieraam en te dateren 1960

Literatuur: M. Welle, *Frieda Hunziker*,
Zaandam 2000, afbeelding pag. 55.

Tentoonstelling: Amstelveen, Cobra
Museum voor Moderne Kunst,
Frieda Hunziker, 4 mrt.-30 apr. 2000,
afbeelding pag. 55.

Dolf Breetvelt 1892 - 1975

Compositie

Olie op doek 178 x 139 cm

Gesigneerd rechtsonder

Geer van Velde 1898 - 1977
De kleine bloemenhulde

Aquarel 57.5 x 37.5 cm
Gesigneerd links onder

Tentoonstelling: Bergen, Museum
Kranenburgh, *Feest van Carnaval tot
Kerst: een bonte inventarisatie van de
vorige eeuw*, 24 jun.-3 nov. 2008.

Wim Oepts 1904 - 1988
Huis in de Provence

Olie op doek 33 x 41 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '63

Eugène Brands 1913 - 2002

Avondster

Gouache 30 x 57 cm
Gesigneerd linksonder
Annotatie verso "de eerste avondster" (gouache)
17 maart 1973-1 Brands'

Kees van Bohemen 1928 - 1985

Beweging 4

Olie op doek 150 x 44.5 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '58

Karel Appel 1921 - 2006
Zonder titel

Gemengde techniek op papier 56 x 75 cm
Gesigneerd rechtsonder en gedateerd '59

Gerrit Benner 1897 - 1981
Het huis

Gouache 67 x 47 cm
Gesigneerd rechtsonder met monogram
en verso en te dateren omstreeks 1946

Herkomst: Kunsthandel Lambert
Tegenbosch, Leusden.

Tentoonstelling: Leeuwarden, Fries
Museum, *Gerrit Benner*, okt.-dec. 1999.

MET ONBEVANGEN BLIK

Zoals Robert Zandvliet naar de kunstacademie ging zonder ooit een voet in een museum te hebben gezet, zo wil hij graag dat mensen zijn werk bekijken: onbevangen en zonder voorkennis. Dan kijk je scherper, is zijn opvatting. Dat is mede de reden dat hij zijn abstracte schilderijen geen titels meegeeft, zo verklaarde hij in een interview in dagblad Trouw. 'Je gaat er dan toch anders naar kijken. Elke anekdote die ik erover vertel, doet afbreuk aan het werk.'

Ook persoonlijke informatie over de kunstenaar doet niet ter zake, vindt hij: 'Mensen willen altijd maar interpreteren en denken een schilderij beter te kunnen doorgronden als ze alles weten van de schilder. Maar mijn persoon, mijn geploeter of twijfels zijn niet relevant. Het schilderij verandert er niet door. Al die extra informatie vervuult je blik alleen maar.'

De carrière van Zandvliet gaat al vanaf het moment van zijn afstuderen als een hogesnelheidstrein. Hij exposeert in binnen- en buitenland en wint veel prijzen, waaronder de toonaangevende Prix de Rome.

Zandvliet maakt, met eigeel, pigmenten en water, zijn eigen verf. Een van de eigenschappen van deze temperaverf - waarmee ook de Italiaanse fresco's zijn gemaakt - is dat de lagen min of meer transparant blijven.

Aanvankelijk kiest hij alledaagse, eenvoudige voorwerpen als onderwerp van zijn doeken, maar de laatste twintig jaar schildert Zandvliet voornamelijk abstracte landschappen, veelal zonder horizon, en van bovenaf gezien. Dankzij de trefzekere, brede verfstreken krijgen de werken een losse, bijna nonchalante uitstraling. Niets is minder waar; het zijn vernuftig geconstrueerde schilderijen waarbij kleur, licht en compositie een originele drie-eenheid aangaan.

Robert Zandvliet geb. 1970

Zonder titel

Tempera op doek 62 x 72 cm
Gesigneerd verso en gedateerd 2007
Annotatie verso: 'NY # 2007/30'.

Herkomst: Peter Blum Gallery, New York, 2008.

Tentoonstelling: New York, Peter Blum Gallery,
Robert Zandvliet: Inner Landscapes, 2008.

INDEX

Akkeringa, J.E.H.	29	Kuyten, H.	71
Altink, J.	74	Maris, J.	22
Ansingh, M.E.G.	39	Maris, S.W.	35
Apol, L.F.H.	20	Meurs, H.	61
Appel, K.	92	Mirani, E.B.G.P.	8
Arntzenius, P.F.N.J.	41	Munthe, G.A.L.	27, 33
Benner, G.	93	Nieweg, J.	68
Bluhm, O.	67	Oepts, W.A.	89
Boer, H. de	47	Regt, P. de	48
Bohemen, K. van	91	Rijlaarsdam, J.	81
Borselen, J.W.	19	Roelofs, W.	32
Bosboom, J.	23	Röling, G.V.A.	63
Brands, E.A.M.	84, 90	Roosenboom, M.C.W.J.H.	17
Breetvelt, D.	87	Schelfhout, A.	10, 11
Bruggen, K. van	77	Sluijters, J.C.B.	55
Corneille	83	Smorenberg, D.	64
Deutmann, F.W.M.	28	Spohler, J.F.	6
Dijkstra, J.	73, 75	Springer, C.	9
Eerelman, O.	12, 13, 16	Staller, G.J.	46
Gabriël, P.J.C.	26	Tholen, W.B.	37
Garf, S.	43	Vaarzon Morel, W.F.A.I.	51
Gestel, L.	53, 58, 59, 70	Velde, G. van	88
Haanen, A.J.	5	Verschuur, W.	7
Helmantel, H.	79	Viegers, B.P.	49
Hoboken, J. van	62	Voerman, J. sr	31
Hoyneck van Papendrecht, J.	45	Voorden, A.W. van	42
Hulk, A.	15	Vries, J. de	76
Hunziker, F.	86	Walrecht, B.H.D.	78
Hussem, W.F.K.	85	Weijand, J.	52
Israels, I.	40	Weissenbruch, H.J.	21
Israëls, J.	25	Welie, A. van	57
Jongkind, J.B.	38	Wiegers, J.	72
Jungmann, N.W.	65	Zandleven, J.A.	66
Kamerlingh Onnes, H.	69	Zandvliet, R.	95
Kluyver, P.L.F.	14	Zwart, A.	80
Koster van Hattem, J.	56	Zwart, W.	34

COLOFON

Samenstelling | Anna Smit-Loor
Kunsthistorisch onderzoek | Arie Bakker
Teksten | Ellen Leijser
Vormgeving | Frank de Wit

Portretfoto | Hans Westerink, Zwolle
Fotografie & lithografie | Benno Slijkhuis
(Wilco Art Books, Amersfoort)
Druk | Wilco Art Books, Amersfoort